

نقدی بر

جشنواره‌ی
الگوهای برتر تدریس

مسائل قبلی برای کلاس است. جشنواره‌ها روش فعال تدریس و الگوهای برتر را ارائه می‌دهند. معلمان‌ی که از شیوه‌های تدریس متناسب با روش‌های یادگیری دانش‌آموزان استفاده می‌کنند، باید نسبت به پرورش انسانی و نظریه‌ی یادگیری، شناخت کامل داشته باشند. آن‌ها باید بدانند، یادگیری در پیوستار رشد چگونه است؟ چه مسائلی در سنین گوناگون برای دانش‌آموزان پیش می‌آید و عموماً در آن زمان چه انتظاری از دانش‌آموزان می‌رود. و هم‌چنین معلمان باید به انواع راهبردهای تدریس مجهز باشند تا به موقع از آن‌ها بهره بگیرند.

جشنواره‌ها، معلمان دارای مهارت‌های برتر در تدریس را معرفی می‌کنند.

پرده‌ی نمایش: صحنه‌ی تدریس

هنرمندی است که خلاقانه کلاسش را اداره می‌کند. من آن‌چه در جشنواره‌ها آموختم، در هیچ کتاب و کارگاهی نخوانده و ندیده بودم.

بعضی از معلمان اقرار می‌کنند که طرح درسشان را در ذهن دارند و نیازی به نوشتن آن روی کاغذ ندارند؛ بعضی دیگر هم طرح درس خود را روی کاغذ می‌نویسند و در کلاس اجرا می‌کنند. این جشنواره، چگونگی و ضرورت طرح درس نویسی را دوباره به خاطر می‌آورد و...

معلمی که با سخن‌رانی، بر کلاسش حکم‌رانی می‌کند، فقط یک نفر را ارائه می‌کند و کمتر به دانش‌آموزان اجازه‌ی فعالیت‌های ذهنی و بدنی را می‌دهد. او به این موضوع اهمیت نمی‌دهد که چه حرف‌هایی از او فهمیده شد، چه بخش‌هایی از آن‌ها مورد توافق کلاس قرار گرفت و بالاخره کدام تکرار

در شماره‌ی اسفند ۸۶ (شماره‌ی پی‌درپی ۱۹۰) مجله‌ی رشد تکنولوژی آموزشی، مطلبی را تحت عنوان «اندر حکایت تدریس برتر»، نقدی بر جشنواره‌ی الگوهای برتر تدریس، مطالعه کردم که مقاله‌ای از همکار محترم بود. لازم می‌دانم، با توجه به تجربیاتی که از شرکت در جشنواره‌ها دارم، مطالبی چند را به استحضار برسانم.

هدف اصلی از برگزاری جشنواره‌ی الگوهای برتر تدریس، ایجاد انگیزه در معلمان و ارائه‌ی تجربیات و الگوها و روش‌های تدریس در مباحث گوناگون درسی است. به تعداد معلمان، انواع روش‌های تدریس وجود دارد و چه خوب و پسندیده است که همکاران محترم، تجربیات و روش‌های تدریستان را در معرض دید دیگر همکارانشان قرار دهند. معلم

دفتر انتشارات کمک آموزشی

آشنایی با مجله های رشد

مجله های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می شوند:

مجلات دانش آموزی (به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال

تحصیلی منتشر می شوند)

- ✦ **رشد کودک** (برای دانش آموزان آمادگی و پایه ی اول دوره ی ابتدایی)
- ✦ **رشد نوآموز** (برای دانش آموزان پایه های دوم و سوم دوره ی ابتدایی)
- ✦ **رشد دانش آموز** (برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم دوره ی ابتدایی)
- ✦ **رشد نوجوان** (برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی).
- ✦ **رشد جوان** (برای دانش آموزان دوره ی متوسطه).

مجلات عمومی (به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال

تحصیلی منتشر می شوند)

- ✦ **رشد آموزش ابتدایی**، **رشد آموزش راهنمایی تحصیلی**، **رشد تکنولوژی آموزشی**، **رشد مدرسه فردا**، **رشد مدیریت مدرسه** **رشد معلم**

مجلات تخصصی (به صورت فصلنامه و ۴ شماره

در سال منتشر می شوند)

- ✦ **رشد برهان راهنمایی** (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)، **رشد برهان متوسطه** (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره ی متوسطه)، **رشد آموزش قرآن**، **رشد آموزش معارف اسلامی**، **رشد آموزش زبان و ادب فارسی**، **رشد آموزش هنر**، **رشد مشاور مدرسه**، **رشد آموزش تربیت بدنی**، **رشد آموزش علوم اجتماعی**، **رشد آموزش تاریخ**، **رشد آموزش جغرافیا**، **رشد آموزش زبان**، **رشد آموزش ریاضی**، **رشد آموزش فیزیک**، **رشد آموزش شیمی**، **رشد آموزش زیست شناسی**، **رشد آموزش زمین شناسی**، **رشد آموزش فنی و حرفه ای**

مجلات رشد عمومی و تخصصی برای آموزگاران، معلمان، مدیران و کادر اجرایی مدارس، دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته های دبیری دانشگاه ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می شوند.

- ◆ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش - پلاک ۲۶۸ - دفتر انتشارات کمک آموزشی
- ◆ تلفن و نمابر ۸۸۸۳۹۱۸۶

درس زیست شناسی
موضوع: دستگاه گردش خون انسان

کلاس آماده و مرتب است، دانش آموزان آرام و بی صدا سرچایشان نشسته اند. همه ی وسایل آموزشی کلاس چیده شده اند. معلم وارد می شود. سلام و احوال پرسی و پرسش از درس گذشته و... و او باید در مدت نیم ساعت، تمام هنرهای معلمی خود را به نمایش درآورد. داوران بر تدریس معلم اشراف کامل دارند و تعداد زیادی از دبیران، پایین صحنه، تدریس را مشاهده می کنند. معلم با طرح درس تدوین شده ای که نسخه ای از آن در دست داوران نیز قرار دارد، تدریس می کند. کلاس فوق العاده آرمانی است؛ ویدئو پروژکشن، رایانه، کلیه ی وسایل آزمایشگاهی، دانش آموزان حرف گوش کن و... و معلم پشت سر هم فیلم نمایش می دهد و انیمیشن و عکس و آزمایش و... در قسمتی از تدریس، معلم باید قورباغه ای را تشریح کند و قلب آن را به دانش آموزان نشان دهد. اما هنگامی که در شیشه ی حاوی قورباغه را می گشاید، قورباغه از درون شیشه بیرون می پرد و از صحنه ی نمایش فرار می کند.

این جاست که معلم دارای مهارت، متمایز می شوند. در واقع، جشنواره ها مهارت های معلمی را به نمایش می گذارند. تدریس کار آسانی نیست. گرچه قورباغه به کمک افراد خارج از صحنه ی کلاس به دام می افتد، اما برخورد و نحوه ی نگرش معلم، مهارتی فوق العاده مهم است که دانش آموزان برای زندگی آینده شان از آن الگو می گیرند.

یادگیری در مدرسه، مستلزم توجه، مشاهده، یادسپاری، فهمیدن، تنظیم هدف ها و مسئولیت پذیری دانش آموزان است. چنین فعالیت های شناختی، بدون مشارکت و درگیری فعال یادگیرنده امکان پذیر نیستند. جشنواره های فعال تدریس، چشم انداز روشنی در برابر دید همگان می گذارند.

... روز آخر جشنواره است. قلب های همگان تندتر از قبل در سینه ها می تپد... هم اکنون احساس شادمانی و رضایت می کنم، نه به جهت کسب رتبه، بلکه به آن دلیل که توانستم بسیاری از مهارت های معلمی را به نمایش بگذارم. جشنواره دنیایی دارد برای آنان که می خواهند در کلاس های واقعی شان عشق را تدریس کنند.